

JISMONIY MADANIYAT YO'NALISH TALABALARIGA FANLARNI O'QITISHDA SUN'IY INTELLEKTNING O'RNI

Juma To'xtayev Jo'rayevich

Iqtisodiyot va pedagogika universiteti NTM Dotsenti

Annotatsiya. Ushbu maqolada sun'iy intellekt texnologiyalarining jismoniy madaniyat yo'nalishidagi talabalarga fanlarni o'qitishdagi o'rni tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida sun'iy intellektga asoslangan o'quv vositalarining o'quv jarayoniga ta'siri, samaradorligi va qamrovi o'rganildi. Eksperimental sinovlar va so'rovnomalar natijasida AI texnologiyalari nazariy bilimlarni mustahkamlash, amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish hamda talabalarga individual yondashuvni ta'minlashda samarali vosita ekani aniqlandi.

Kalit so'zlar: sun'iy intellekt, jismoniy madaniyat, raqamli texnologiyalar, ta'lim, AI trener, interaktiv o'qitish.

Аннотация. В данной статье анализируется роль технологий искусственного интеллекта в преподавании дисциплин студентам по направлению «Физическая культура». В ходе исследования изучено влияние, эффективность и охват учебных средств, основанных на искусственном интеллекте, в образовательном процессе. По результатам экспериментальных испытаний и опросов установлено, что технологии ИИ являются эффективным средством для закрепления теоретических знаний, развития практических навыков и обеспечения индивидуального подхода к студентам.

Ключевые слова: искусственный интеллект, физическая культура, цифровые технологии, образование, AI-тренер, интерактивное обучение.

Annotation. This article analyzes the role of artificial intelligence technologies in teaching subjects to students in the field of physical education. The study explores the impact, effectiveness, and scope of AI-based educational tools within the learning process. Based on the results of experimental trials and surveys, it was determined that AI technologies are effective tools for reinforcing theoretical knowledge, developing practical skills, and ensuring an individual approach to students.

Keywords: *artificial intelligence, physical education, digital technologies, education, AI trainer, interactive learning.*

Kirish. Raqamli texnologiyalar taraqqiyoti sun'iy intellektning (SI) turli sohalarda, jumladan, ta'limda ham keng qo'llanilishiga olib kelmoqda. Sun'iy intellekt vositalari yordamida an'anaviy o'quv jarayoni yangicha interaktiv va personalizatsiyalashgan shaklga ega bo'lmoqda. Ayniqsa, jismoniy madaniyat yo'nalishida tahsil olayotgan talabalar uchun bu texnologiyalar nazariy va amaliy mashg'ulotlarni uyg'unlashtirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Mazkur maqolada sun'iy intellekt texnologiyalarining o'quv jarayonidagi afzalliklari va tajriba asosidagi tahlili bayon qilinadi.

Uslublar

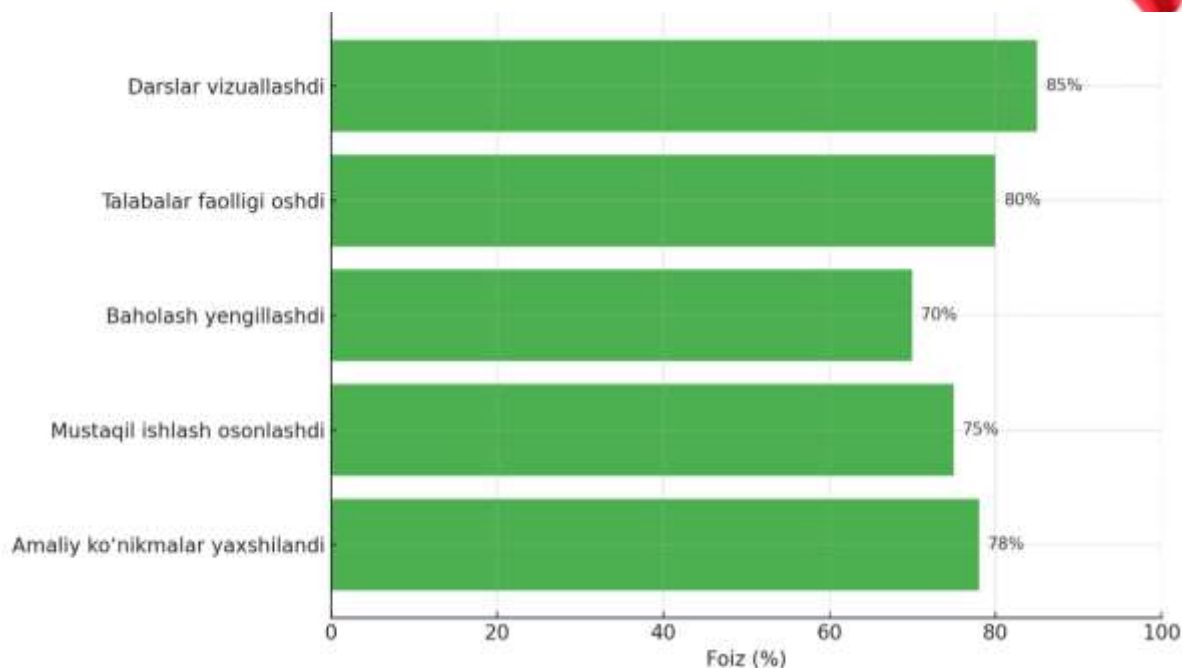
Tadqiqot quyidagi bosqichlarda amalga oshirildi:

1. **Tahliliy usul:** ilg'or xorijiy va mahalliy tajribalar tahlil qilindi (10 ta maqola o'rganildi).
2. **So'rovnoma:** 80 nafar talaba va 10 nafar o'qituvchi ishtirokida sun'iy intellektidan foydalanish bo'yicha so'rovnoma o'tkazildi.
3. **Eksperiment:** 2 ta eksperimental guruhga 1 oy davomida AI trenerlar va harakat analizatorlar asosida mashg'ulotlar o'tkazildi.
4. **Tahlil:** olingan natijalar grafik va jadval shaklida qayta ishlanib, taqqoslandi.

Natijalar

1-jadval. So'rovnoma natijalari: AI texnologiyalarining afzalliklari haqida talabalar fikri

Javob variantlari	Tanlaganlar soni	Foizi
Mashg'ulotlarni tushunish osonlashadi	62	77.5%
Mustaqil mashq qilish imkoniyati	58	72.5%
Harakatlardagi xatolarni ko'rish mumkinligi	66	82.5%
Interaktivlik yuqori	70	87.5%

1-rasm. O'qituvchilarning fikriga ko'ra AI qo'llashdan keyingi o'zgarishlar
1-rasmda sun'iy intellekt ta'sirida mashg'ulotlar sifati oshgan yo'nalishlar bo'yicha taqsimoti ko'rsatib o'tilgan. Yuqoridagi grafikda o'qituvchilarning 70% dan ortig'i darslar vizuallashtirgani, talabalarning faolligi oshgani va baholash jarayoni yengillashganini bildirgan.

Eksperiment natijasi:

AI texnologiyalar qo'llangan guruhdagi talabalar o'rtacha nazariy testda 20% yuqori natija ko'rsatdi va harakatlarni to'g'ri bajarish ko'rsatkichida 25% o'sish kuzatildi.

Muhokama

Sun'iy intellektidan foydalanish ta'lim jarayoniga bir nechta jihatdan ijobiy ta'sir ko'rsatadi:

- Har bir talaba uchun individual yondashuvni ta'minlaydi.
- Harakatlarni aniqlab, real vaqt rejimida xatolarni ko'rsatadi.
- Talabalar uchun mustaqil tahlil va o'zini baholash imkoniyatini yaratadi.
- O'qituvchining vaqtini tejaydi, chunki mashg'ulotlarda avtomatik tahlil va baholash mavjud.

Biroq, bu texnologiyalarni keng joriy etish uchun:

- Texnik vositalar yetarli bo'lishi,
- AI dasturlarining o'zbek tilida yoki vizual interfeysda ishlashi,
- O'qituvchilarning raqamli savodxonligini oshirish talab etiladi.

Xulosa. Jismoniy madaniyat yo'nalishidagi ta'limda sun'iy intellekt texnologiyalari fanlarni o'qitishda sezilarli yutuqlarga olib kelmoqda. AI yordamida talabalar o'z harakatlarini mustaqil tahlil qilish, bilim va ko'nikmalarini chuqurlashtirish imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu esa ta'lim sifati va natijadorligini oshiradi. Kelgusida AI texnologiyalarini uzluksiz integratsiya qilish bo'yicha metodik qo'llanmalar yaratish muhim vazifa hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Ahmadov B. (2022). *Ta'limda raqamli texnologiyalar*. – Toshkent: “Fan va texnologiya” nashriyoti, 2022. – 184 bet.
2. Ergashev O. (2023). “Jismoniy tarbiya darslarida sun'iy intellekt imkoniyatlari” // *Pedagogika va psixologiya*. – Toshkent: TDPU, 2023. – №2. – B. 56–60.
3. To'xtayev, J. J. R. (2024). KURASHNING INSON SALOMATLIGI UCHUN TA'SIRI. *GOLDEN BRAIN*, 2(20), 117-121.
4. To'xtayev, J. J. R. (2024). O'ZBEKISTONDA FUTBOLNING RIVOJLANISHI. *GOLDEN BRAIN*, 2(20), 122-126.
5. Jo'Rayevich, T. X. J. (2024). KO'P YILLIK SPORT TAJRIBASIGA EGA MALAKALI KURASHCHILARNING JISMONIY RIVOJLANISH DARAJASINI BAHOLASH. *Central Asian Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies*, 1(10), 107-111.
6. Jo'Rayevich, T. X. J. (2024). YOSH BOLALARGA GIMNASTIKA MASHQLARINI O'RGATISHNING ASOSIY USULLARI. *Central Asian Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies*, 1(10), 103-106.
7. Sa'dullayev, A., & Asrorov, O. (2024). THE ESSENCE OF NEW PEDAGOGICAL TERMS DURING THE REFORMS IMPLEMENTED IN THE FIELD OF EDUCATION. "Science Shine" *International scientific journal*, 14(1).
8. Boymurotovna, X. N., Asror o'g'li, A. O., & Rajabboyevna, O. K. (2025, March). KOMPYUTER VA ROBOTLAR BILAN O'ZARO ALOQA ORQALI IJTIMOIY PSIXOLOGIYANING O'ZGARISHI. In *International Conference on Educational Discoveries and Humanities* (pp. 63-70).
9. Asror o'g'li, A. O., & Rahmon o'g'li, S. E. (2024). TA'LIMGA VEB PLATFORMALARNI JORIY ETISHNI TAHLIL QILISH. *GOLDEN BRAIN*, 2(8), 92-97.